

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. д-р Васил Господинов Свещаров, д.м.

**(Катедра по Дентална, орална и лицево-челюстна хирургия, Факултет по
дентална медицина, Медицински университет – гр. София)**

**Външен член на Научното жури въз основа на заповед № 109-226/26.07.2024 г. на
Заместник-ректора „Учебна дейност“ на Медицински университет „Проф. д-р
Параксев Стоянов“ – гр. Варна**

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Лицево-челюстна хирургия“ за нуждите на Катедра по обща и оперативна хирургия към Факултет „Медицина“ на Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна и Клиника по Лицево-челюстна хирургия към Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна, обявен в Държавен вестник брой 45 от 28.05.2024 г. с единствен кандидат главен асистент д-р Янко Георгиев Янков, д.м. – специалист по лицево-челюстна хирургия към Клиника по Лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна и главен асистент към Катедра „Обща и оперативна хирургия“ на Факултет „Медицина“ към Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна.

Полученият от мен комплект документи отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна за заемане на академична длъжност „доцент“.

1. Анализ на професионалното развитие на кандидата

През 2014 г. д-р Янко Георгиев Янков, д.м. завършва магистър по специалност „Медицина“ в Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна, а през 2016 г. – магистър по специалност „Здравен мениджмънт“ към същото учебно заведение. От 2015 г. досега работи като лекар в Клиника по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна, като през 2020 г. придобива специалност по лицево-челюстна хирургия. От м. февруари 2019 г. до м. октомври 2019 г. е хоноруван асистент по Орална и лицево-челюстна хирургия към катедра „Обща и

оперативна хирургия” и катедра „Орална хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна, а от м. октомври 2019 г. след спечелен конкурс е **редовен асистент** по лицево-челюстна хирургия към същата катедра. В периода 2021 г. – 2022 г. е самостоятелен докторант към Катедра „Обща и оперативна хирургия“, факултет „Медицина“ по специалност „Хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна и през м. декември 2022 г. придобива **образователна и научна степен „доктор“** след успешна защита на дисертационен труд на тема „Стойности на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в хирургията на възпалителните заболявания на главата и шията“. От м. юли 2023 г. досега след спечелен конкурс работи като **главен асистент** по лицево-челюстна хирургия към катедра „Обща и оперативна хирургия“ на Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна. Д-р Янко Георгиев Янков като асистент преподава лицево-челюстна хирургия на студенти по дентална медицина от четвърти и пети курс на български и английски език. От всичко това става ясно, че активно участва в академичната дейност на катедрата, в която работи.

2. Научна дейност

В конкурса д-р Янко Георгиев Янков, д.м. представя научни трудове, които изцяло покриват наукометричните изисквания на Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна за заемането на академичната длъжност „доцент“, посочени в заверената (№281/03.06.2024 г.) от Библиотеката на МУ – гр. Варна академична справка (№13 от списъка с подадени от кандидата документи). Научната дейност на д-р Янко Георгиев Янков, д.м. включва следните **наукометрични показатели**:

- 2.1. дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ (A1) – 1 брой;
- 2.2. пълнотекстови научни публикации в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация издания (B4) – 10 броя;
- 2.3. публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ (Г6) – 1 брой;
- 2.4. пълнотекстови публикации, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Г7) – 1 брой;
- 2.5. пълнотекстови публикации, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране (Г8) – 5 броя;

2.6. пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ – 1 брой.

Представени са още две пълнотекстови публикации, публикувани в нереферирano списание с научно рецензиране (Г8), които не подлежат на рецензиране в настоящия конкурс, защото са използвани в предходна процедура за заемане на образователна и научна степен „доктор“.

За по-лесно разбиране и анализиране представените от кандидата научни публикации са въведени и сравнени с минималните наукометрични показатели, необходими за заемането на академична длъжност „доцент“, в Таблица 1.

Група показатели	Брой публикации в групата	Минимален брой точки, необходими за заемане на академична длъжност „доцент“	Точки, с които д-р Янко Георгиев Янков, д.м. участва в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“
A1	1	50	50
B4	10	100	329
Г6, Г7 и Г8	7	200	205
Извън минималните	1	1 брой	1 брой

Таблица 1. Минимални изискуеми точки по групи от показатели и точки, с които д-р Янко Георгиев Янков, д.м. участва в конкурса

Освен на дисертационния труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, д-р Янко Георгиев Янков, д.м. е **самостоятелен автор** на:

- публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“;
- 4 броя пълнотекстови публикации в научни издания, реферираны и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
- 2 броя пълнотекстови публикации в нереферираны издания с научно рецензиране.

От научни публикации, публикувани в сътрудничество с колеги, той е **първи автор** на:

- 6 броя пълнотекстови публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
- 5 броя пълнотекстови публикации в нереферирана издания с научно рецензиране;
- пълнотекстова публикация, представена извън доказателствата за покриване на минималните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

От научни публикации, публикувани в сътрудничество с колеги, д-р Янко Георгиев Янков, д.м. е **втори автор** на:

- пълнотекстова публикация в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация;
- пълнотекстова публикация в нереферирано издание с научно рецензиране.

Участвайки в настоящия конкурс, д-р Янко Георгиев Янков, д.м. представя чрез приложената академична справка 10 цитирания в пълнотекстови публикации в нереферирана издания с научно рецензиране (показател „Д12“), като автоцитиранията са изключени, и по този начин той събира общия необходим брой от 50 точки (10 цитирания x 5 точки) от показатели Д10-12.

Към настоящия момент (05.08.2024 г.) индивидуалният **h-index** на д-р Янко Георгиев Янков, д.м. е 5 и има общо 82 цитирания, от които 26 за 2023 г. и 56 за 2024 г. (**Google Scholar** - <https://scholar.google.com/citations?user=58wHinwAAAAJ&hl=en>).

Научните интереси на кандидата се обединяват в следните клинични направления:

Прокалцитонин и делта неутрофилен индекс при заболяванията на главата и шията – А1.1., В4.6., В4.7., Г6.1., Г8.1. (дисертационен труд), Г8.2. (дисертационен труд)

Научните публикации на д-р Янко Георгиев Янков, д.м. в това направление са свързани с първото по рода си изследване и анализиране не само в България, но и в световен мащаб на двата инфламаторни маркера прокалцитонин (PCT) и делта неутрофилен индекс (DNI) при възпалителните заболявания в лицево-челюстната област на при пациенти, навършили 18-годишна възраст. Изучаваните от него пациенти той разпределя в две основни подгрупи – с одонтогенен и с неодонтогенен произход на инфекцията, като анализиран и сравнява двете подгрупи както поотделно, така и

помежу им. Той подробно и логически разглежда и анализира демографското им полово и възрастово разпределение. Чрез създадените от него на ROC криви той изчислява техните чувствителност, специфичност и предвидимост и извежда техните cut-off диагностични стойности. Всички характеристики на PCT и DNI той сравнява и анализира с вече известните и утвърдени в клиничната практика от десетилетия маркери на възпалението С-реактивен протеин (CRP), левкоцити (WBC) и неутрофили (Neu), като изчислява всички положителните и отрицателните корелации между тях.

В проучванията си в тази насока д-р Янко Георгиев Янков, д.м. доказва, че средните измерени стойности на петте изследвани от него показателя (CRP, WBC, Neu, PCT и DNI) и в двете изучавани подгрупи от пациенти с одонтогенни и неодонтогенни абсцеси са значително по-високи от същите при контролната група от здрави индивиди, че няма съществена и значима полова диференциация между тях. Установява също, че при проучваните подгрупи от пациенти с одонтогенни и неодонтогенни абсцеси съществуват положителни корелации между CRP и WBC и между CRP и неутрофили и силна положителна корелация между WBC и Neu. Изчислява, че липсва положителна корелация между PCT и DNI. Той достига до важния извод, че предвидимостта, чувствителността и специфичността от всички изследвани от него показатели са най-високи при CRP и най-ниски при WBC и че същите при PCT и DNI са по-високи от тези при WBC, близки или по-високи от тези при Neu и по-ниски от тези при CRP.

- **Възпалителни заболявания на главата и шията – B4.1., B4.4., B4.5., Г8.1., Г8.3., Г8.5.**

Научните публикации на д-р Янко Георгиев Янков, д.м. от тази група се основават на проведени ретроспективни проучвания, при които той изследва бактериалните и гъбични причинители на инфекциозните заболявания в лицево-челюстната област както при възрастни, така и при деца. Проучванията, които той провежда, са върху хоспитализирани и оперирани по спешност пациенти с абсцеси и флегмони от одонтогенен и неодонтогенен произход на главата и шията и при такива с остра пурулентни цервикални лимфаденити в Клиниката по лицево-челюстна хирургия към Университетската многопрофилна болница за активно лечение „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна, където той работи като лекар-главен асистент по лицево-челюстна хирургия. В научните си публикации от тази група той анализира техните полови и възрастови демографски характеристики, антибактериално и хирургично лечение, най-често

прилаганите антибактериални медикаменти, използвани при лечението им, и прогнозата за изхода от заболяването им.

В тях той установява, че резидентната бактериална микрофлора, представена от повече от един бактериален вид, е най-честата причина за този вид гнойни инфекции. Прави анализ на причинителите на острите гнойни лимфаденити при деца с неизвестна етиология и установява, че *Staphylococcus aureus* е най-честият сред тях. Установява, че одонтогенните инфекции се причиняват в по-голям процент от зъби на долната зъбна редица спрямо тези от горната и че най-честият причинител на абсцеси и флегмони в лицово-челюстната област е първият долен десен молар (зъб 46).

- **Бенигнени заболявания в лицово-челюстната област – B4.2., B4.3.**

В тази група от научни публикации са включени две реферираны статии с клинични случаи на рядко срещани доброкачествени заболявания в лицово-челюстната област, които в диференциално-диагностичен план могат да създават трудности дори и на опитния клиницист.

В една от тях (B4.2.) се описва случай на пигментна лезия на букалната лигавица при жена, която лесно може да бъде объркана с малигнено заболяване, но проведеният след ексцизията ѝ в здрави хирургични граници патологоанатомичният анализ показва, че се касае за рядко срещана пигментна лезия с амалгамен произход – резултат от стоматологична интервенция в младежките ѝ години.

Във втората публикация (B4.3.) се разкрива случай на амелобластом на добра челюст, опериран в амбулаторни условия под локална проводна анестезия. В диференциално-диагностичен план се предполага, че се касае за одонтогенна киста, но макроскопският вид и хистологичният анализ на спесимента показват, че става въпрос за амелобластом. Постоперативният период при пациентката преминава гладко, не се наблюдава рецидив и на мястото на оперативната интервенция след това са поставени дентални импланти.

- **Малигнени заболявания в лицово-челюстната област – B4.8., B4.10., Г8.4., извън минималните наукометрични изисквания (един брой)**

В тази група се включват четири пълнотекстови публикации, в които се разглеждат рядко срещани злокачествени заболявания в лицово-челюстната област, както и техните

основни клинични изяви, диагностицирането и лечението им. Две от тях са клинични случаи на редки малигнени патологии.

Едната (B4.10.) е за 14-годишно момиче, при което по повод наличието на медианна киста на шията е извършена радикална ексцизия на последната заедно с резекция на прилежащата до нея медианна част на подезичната кост, но неочеквано патологоанатомичният анализ показва, че се касае за папиларен карцином на тироидна тъкан във вътрешността на кистозната кухина. Тази патология заедно с тироидната хемигенезия при тази пациентка я правят едва третият описан такъв случай в световната медицинска литература.

Другата (B4.8.) статия е за рядко срещан феномен – синхронен малигнен процес на паротидна и простатна жлеза при възрастен мъж. Откриването на двете онкологични заболявания създава диагностична дилема, която се решава чрез направата на два позитрон-емисион томографски скенера (PET/CT) на цяло тяло с използването на различни езотопи и провеждането на имунохистохимично (ИХХ) изследване на резекции в здрави хирургични граници материал от лявата паротидна жлеза.

Останалите две пълнотекстови публикации в тази група (Г8.4. и една публикация извън минималните наукометрични изисквания) са обзорни статии за папиларния карцином при тироглосалните кисти и за вторичното ангажиране на лимфните възли на главата и шията при злокачествените заболявания.

- **Дентална имплантология – B4.9.**

В тази научна публикация д-р Янко Георгиев Янков, д.м. описва как успехът на имплантирането се измерва не само с оцеляването на импланта, но и с дългосрочните естетични и функционални резултати. Поставянето на импланта според тази статия, в която той е самостоятелен автор, както и протезирането трябва да се извърши с правилно триизмерно позициониране за оптимална опора и стабилност на тъканите. Според него могат да бъдат изпълнени няколко процедури, за да се гарантира това изискване. Той пише, че докато запазването на алвеолата (socket preservation) се извършва на етапа на екстракция на зъба, направляваната костна регенерация се извършва преди или едновременно с поставянето на импланта.

Настоящата реферирана обзорна статия (B4.9.) има за цел да обобщи и анализира процедурите, които са използвани за подготовка на мястото на имплантиране, запазването на съществуващите тъкани и тяхното увеличаване в случаи на дефицит. Чрез

този научен труд той обобщава настоящите познания относно запазването на алвеолата и направляваната костна регенерация като предпоставки за бъдещо поставяне на импланти. Тук той щателно анализира техните показания, предимства и ограничения и предлага важни препоръки за по-нататъшни изследвания в тази важна за нашето съвремие насока.

- **Редки синдроми в лицево-челюстната област – В7.1., Г8.2.**

Тази научна група включва в себе си две рецензирани пълнотекстови обзорни статии за два рядко срещани в лицево-челюстната област синдрома – за тяхната същност, етиология, диагностика, диференциално-диагностични трудности, лечение и прогноза.

Едната (В7.1.) описва подробно анатомията на аурикулотемпоралния нерв и причините за възникването на свързания с нея синдром на Frey – състояние, при което парасимпатиковата инервация от прекъснатия аурикулотемпорален нерв чрез аберантно свързване на нервните клончета с кожата в областта, която той инервира, се прехвърля върху нея и съдържащите я потните жлези и кръвоносни съдове.

В другата статия (Г8.2.) д-р Янко Георгиев Янков, д.м. разглежда синдрома на Eagle и описва най-важните моменти от същността и лечението на това рядко срещано заболяване. В нея той подробно разглежда двете разновидности на протичане на синдрома - класически, при който симптоматиката се дължи на притискането от патологично дългия proc. styloideus на намиращите се в съседство на него нервни структури, и тип на сънната (каротидната) артерия, при който клиничната изява се дължи на притискането от него на последната.

3. Учебно-преподавателска дейност

Според справка за учебна натовареност с изх. № 112-149/07.06.2024 г. и удостоверение за преподавателски стаж № 099-1976/30.05.2024 г, издадени от Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна, учебно-преподавателската дейност на д-р Янко Георгиев Янков, д.м. е от летния семестър на учебната 2019/2020 година, когато той започва работа като **хоноруван асистент**. Като такъв той има изнесени упражнения по орална и лицево-челюстна хирургия на студенти по дентална медицина от общо 380 учебни часа – 220 на български език и 160 на английски език. Като **редовен и главен асистент** за периода от 21.10.2019 г. досега той провежда упражнения по лицево-челюстна хирургия на студенти по дентална медицина

от българоезично и англоезично обучение с обща продължителност 1076 учебни часа, от които 716 на български език и 360 на английски език.

Така общата му учебно преподавателска дейност включва 1456 учебни часа – 936 учебни часа преподаване на български език и 520 учебни часа преподаване на английски език.

4. Заключение

Според предоставените ми наукометрични и учебно-преподавателски показатели, съгласно Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна главен асистент д-р Янко Георгиев Янков, д.м. напълно отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“.

На основание на гореизложеното, давам своята **положителна оценка** на кандидата в конкурса и препоръчвам на членовете на Научното жури да присъдят на **главен асистент д-р Янко Георгиев Янков, д.м.** академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Лицево-челюстна хирургия“ за нуждите на Катедра по обща и оперативна хирургия към Факултет „Медицина“ на Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – гр. Варна и Клиника по Лицево-челюстна хирургия към Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна.

28.08.2024 г.

доц. д-р Васил Господинов Свещаров, д.м.

гр. София

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679